

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 2650

гр. София , 30.11.2020 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 7-МИ ГРАЖДАНСКИ в закрито заседание на тридесети ноември, през две хиляди и двадесета година в следния състав:

Председател:	Диана Коледжикова
Членове:	Камелия Първанова Валентин Бойкинов

като разгледа докладваното от Диана Коледжикова Въззивно частно гражданско дело № 20201000503356 по описа за 2020 година

За да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.116, ал.4 от ЗПКОНПИ, вр. с чл.274 вр. чл. 396, ал.1 и сл. от ГПК.

С определение № 27 от 04.03.2020 г., постановено по гр.д.№ С-28 по описа за 2020 г., Софийски градски съд е допуснал по молба на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество обезпечение на бъдещ иск с правно основание чл.153, ал.1 от ЗПКОНПИ за отнемане в полза на държавата на имущество на стойност 468895,43 лева, който ще бъде предявен срещу А. О. В. , чрез налагане на обезпечителни мерки „възбрана“ на недвижими имоти и „запор“ на банкови сметки.

Недоволен от така постановеното определение, ответникът го обжалва с частна жалба, в която твърди, че първоинстанционният съд е постановил неправилен и незаконосъобразен съдебен акт. Моли съда да отмени обжалваното определение и да бъдат обезсилени издадените обезпечителни заповеди.

За да се произнесе настоящият съдебен състав взе предвид следното:

Производството пред първоинстанционния съд е образувано по искане на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество за допускане на обезпечение на бъдещ иск с правно основание чл.153, ал.1 от ЗПКОНПИ, за отнемане в полза на държавата на имущество на стойност 468895,43 лева, придобито със средства, за които не е установен законен източник.

Твърди се, че по отношение на ответника е налице хипотезата на чл.153, ал.1 от

ЗПКОНПИ, тъй като А. О. В. бил привлечен като обвиняем в извършване на престъпление по чл.321, ал.3 от НК. На това основание срещу него започнала проверка, в хода на която се установило значително несъответствие в имуществото по смисъла на чл.107, ал.2 от ЗПКОНПИ в размер 379191,65 лева, придобито от Атанас Василев.

След като обсъди доводите на страните и представените писмени доказателства, съдът намира следното от правна страна:

Жалбата е допустима, като подадена в законоустановения срок, от легитимирано лице, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт. Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съгласно разпоредбата на чл.391, ал.1 от ГПК обезпечение на иск се допуска при наличие на кумулативно посочените в текста предпоставки:

1. искът да е подкрепен с убедителни писмени доказателства, или
2. бъде представена гаранция в определения от съда размер.

Във всички случаи обаче обезпечение на иска се допуска, когато без него за ищеца ще бъде невъзможно или ще се затрудни осъществяването на правата по решението.

От целта на обезпечаването на иска (да не се препятства осъществяването на правата по решението) и от изискването за преценка за неговата вероятна основателност, въведено като предпоставка за уважаване на молбата, следва да се направи извод основателност на молбата за обезпечение. В конкретната хипотеза такъв извод не може да бъде направен.

Бъдещият иск, който молителят възнамерява да предяви, е по ЗПКОНПИ.

Съгласно чл.117, ал.2, т.2 от ЗПКОНПИ, обезпечение се допуска, когато от доказателствата може да се направи обосновано предположение, че лицето притежава или контролира незаконно придобито имущество. По силата на чл.107, ал.2 от ЗПКОНПИ, обосновано предположение, че имуществото е незаконно придобито, е налице, когато се установи значително несъответствие в имуществото на проверяваното лице. Съгласно § 1, т. 3 от ДР на ЗПКОНПИ, значително несъответствие е онзи размер на несъответствието между имуществото и нетния доход, който надвишава 150 000 лв. за целия проверяван период. Съгласно § 1, т. 8, "нетни доходи" са доходи, приходи или източници на финансиране, намалени с размера на извършените обичайни и извънредни разходи от проверяваното лице и членовете на семейството му.

Несъответствието в имуществото се установява след сравнение на имуществото, разбирано като всякакъв вид собственост – материална и нематериална, движима или недвижима, с нетния доход, определен в §1, т.8 от ДР на ЗПКОНПИ като разликата между доходи, приходи и източници на финансиране, и направените обичайни и извънредни разходи.

В §1, т.4 от ЗПКОНПИ е посочено значението на понятието „собственост“ по смисъла на закона: всякакъв вид собственост, материална или нематериална, движима или недвижима, ограничени вещни права, както и юридически документи, доказващи съответните права. На отнемане по реда на този закон подлежи налично имущество, което съществува в патримониума на проверяваното или свързаните с него лица.

В мотивите на Решение № 13/13.10.2012 година по конституционно дело № 6/2012 година на Конституционния съд на Република България е посочено, че в производството по Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество (отм.) „на изследване подлежи имуществото, с което проверяваният е разполагал в началото и края на изследвания период, увеличението му през същия период от законни източници (трудова дейност, частна предприемачество, наследяване, сделки и пр.), направените през това време разходи и възникналите задължения.“ Разпоредбите на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество относно отнемането на незаконно придобито имущество са идентични по съдържание с тези на отменения Закон за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество, поради което приетото от Конституционния съд на Република България е приложимо и при действието на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.

Съобразно § 1, точка 3 от Допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, "значително несъответствие" е онзи размер на несъответствието между имуществото и нетния доход, който надвишава 150000 лева за целия проверяван период. За да е придобито незаконно наличното в края на изследвания период имущество, неговата придобивна стойност трябва да превишава с повече от 150000 лева сумата от възмездно отчужденото имущество, притежавано от лицето в началото на изследвания период, и неговите доходи през същия период, след приспадане на направените разходи за неговата и на семейството му издръжка, като се вземат предвид непогасената част от задълженията, поети за придобиване на имуществото, както и всички други факти и обстоятелства, които имат значение за изясняване произхода на имуществото и начина на неговото придобиване.

Приход е всяко постъпление на имуществено благо в патримониума на правния субект, а разход – всяко напускане на имуществено благо от същия патримониум, независимо от това дали приходът е свързан с разходи или разходът – с приходи и дали в резултат на приходите и разходите патримониумът на правния субект се увеличава или намалява (налице е обедняване или обогатяване). Приходите и разходите са факти, които сами по себе си нямат правно значение, тяхното правно значение може да бъде оценено само във връзка с други установени факти.

Доход са имуществените блага, с които се увеличава патримониума на лицето в резултат на получените приходи от отделна дейност и извършените разходи, свързани с

осъществяването на дейността. Доходите могат да бъдат законни и незаконни, доколкото дейност, от която са резултат, е незабранена или забранена със закон. Само доходите от забранена със закон дейност са незаконни, всички останали доходи от всякакви възможни дейности са законни.

На основание чл. 153 от ЗПКОНПИ, т.е. по гражданско-правен ред, не може да бъде отнет доход, а имущество -ако то е незаконно придобито. В § 1, т.2 от ДР на ЗПКОНПИ се съдържа примерно изброяване на законните доходи. Несъответствието в имуществото се установява след сравнение на имуществото, разбирано като всякакъв вид собственост – материална и нематериална, движима или недвижима, с нетния доход, определен в §1, т.8 от ДР на ЗПКОНПИ като разликата между доходи, приходи и източници на финансиране, и направените обичайни и извънредни разходи.

В случая в обхвата на проверката (07.08.2008-07.08.2018 г.) попада проверяваното лице Даниел Христов. Когато лицето е получило доход, приход или финансиране, те ще бъдат включени като положителна стойност, а когато е придобило имущество и когато е направен разход, те ще бъдат включени като отрицателна стойност при съпоставката за установяване на несъответствие - §1, т.2, т.3, т.4 и т.8 от ДР на закона. Едва когато при тази съпоставка се установи отрицателна разлика – стойност на наличното имущество над 150000 лева за проверявания период, то ще подлежи на отнемане като незаконно придобито – чл.107 вр. §1, т.3 от ДР на ЗПКОНПИ.

Обезпечение на искането на комисията за отнемане на имуществото от престъпна дейност се допуска при наличието на следните предпоставки, на основание чл. 116, ал. 1 вр. чл. 117 от ЗПКОНПИ: да е взето решение за внасяне в съда на искане за обезпечение на бъдещ иск за отнемане на имущество въз основа на доклад на директора на съответната териториална дирекция когато от проверката пред КОНПИ са събрани достатъчно данни, от които да се направи обосновано предположение, че имуществото е незаконно придобито и то ако ще бъде невъзможно или ще се затрудни осъществяването на правата по решението за отнемане на имуществото и има достатъчно доказателства, въз основа на които може да се направи обосновано предположение, че лицето притежава или контролира незаконно придобито имущество, както и посочената обезпечителна мярка е подходяща. При обезпечение, каквото е разглежданото в случая, е необходимо да се установи допустимостта на иска и редовността на исковата молба, както и вероятната основателност на искането.

На изследване подлежи имуществото, с което проверяваният е разполагал в началото и края на изследвания период, увеличението му през същия период от законни източници (трудова дейност, частно предприемачество, наследяване, сделки и пр.), направените през това време разходи и възникналите задължения.

За да е придобито незаконно наличното в края на изследвания период имущество, неговата придобивна стойност трябва да превишава с повече от 150000 лева сумата от възмездно отчужденото имущество, притежавано от лицето в началото на изследвания

период и неговите доходи през същия период, след приспадане на направените разходи за неговата и на семейството му издръжка, като се вземат предвид непогасената част от задълженията, поети за придобиване на имуществото, както и всички други факти и обстоятелства, които имат значение за изясняване произхода на имуществото и начина на неговото придобиване.

Цялото имущество, извън посоченото, е законно придобито. От значение за преценката на вероятната основателност на иска е обстоятелството какво е имуществото, подлежащо на отнемане, и какво се иска от съда да отнеме по реда на този закон. Според практиката на ВКС, изразена в решение № 97 от 18.05.2018 г. по гр.д. 3224/17 г, IV ГО, на отнемане подлежи имущество, а не приходи, доходи, т.е. предмет на отнемането е имущество на стойност над определения в закона размер на несъответствие. Законът също така предвижда, че ако имуществото е отчуждено от лицето, изследвано за придобито имущество от престъпна дейност, то на отнемане подлежи неговата равностойност.

На първо място следва да се посочи, че липсата на данни за притежаваното от бъдещия ответник имущество в началото на проверявания период представлява нередовност на искането и пречка за преценка на вероятната основателност на бъдещия иск.

Настоящата инстанция констатира и неправилна съпоставка между доходи, приходи и източници на финансиране, намалени с извършените разходи, от една страна, и придобитото имущество – от друга. Това е така, защото при анализа за определяне на значително несъответствие по години и за целия проверяван период в графата „имущество“ са включени суми, които не съответстват на даденото в закона определение (§1, т.4 от ДР): включени са суми, представляващи суми, преминали през банкови сметки на проверяваното лице, но неналични към момента. Това са сумите, посочени в анализа за целия проверяван период: „погасителни вноски по овърдрафт – 42284,56 лева“; „погасителни вноски по кредит – 19736,04 лева“; „погасителни вноски по кредитни карти – 2130 лева“; „вноски по банкови сметки от проверяваното лице – 180378,74 лева“ и „вноски по сметки на юридически лица – 41140 лева“.

Придобитото от Даниел Христов имущество през проверявания период, изчислено по реда на чл.148 от ЗПКОНПИ, е в размер **204969 лева** и включва: дружествени дялове за 1500 лева (2017 г.); недвижими имоти за 200169 лева (2010 г.; 2012 г.; 2015 г. и 2017 г.); ППС-ремарке за 3000 лева (2017 г.)

Включването на суми, преминали през банкови сметки на проверяваното лице, но неналични към момента е погрешно, тъй като същите не представляват собственост по смисъла на § 1, т.4 от ДР на ЗПКОНПИ. Същото се отнася и за внесената по сметка на дружество, което не е ответник по делото суми от общо 41140 лева.

Разяснения по въпроса са дадени в практиката на ВКС, която е задължителна както за

съдилищата, така и за страните - т.напр. решение № 147 от 16.09.2019 г. по гр.д. № 1998/2018 г. на ВКС; решение № 137 от 02.11.2018 г. по гр. д.№ 2507/2017 г. на ВКС; определение № 585 от 29.06.2020 г. по гр.д. № 362/2020 г. на ВКС; определение № 310 от 05.05.2020 г. по гр.д. 219/2020 г. на ВКС.

След приспадане на сумите, които не представляват „имущество“ по смисъла на закона, съдът приема, че през процесния период проверяваното лице е придобило имуществото в общ размер **204969 лева**. От друга страна, полученият за периода нетен доход е в обща размер 111446,69 лева. При съпоставяне на така приетия размер на придобитото през периода имуществото с нетния доход на проверяваното лице, се налага извод за липса на несъответствие по смисъла на § 1, т. 3 от ДР на ЗПКОНПИ, тъй като несъответствието в придобитото имуществото е в размер на 93522,31 лева.

След така извършения анализ на основанието на иска и съответните правни норми, намиращи приложение, съдът достига до извода, че искането за обезпечение на бъдещ иск не е обосновано и от него не може да се направи извод за вероятната му основателност. Не са налице предпоставките за допускане на исканото обезпечение, визирани в чл.391, ал.1 от ГПК.

Жалбата срещу допуснатото обезпечение е основателна. Обжалваното определение следва да се отмени като неправилно и вместо него да се постанови друго за отхвърляне на молбата за допускане на обезпечение на предявения от КОНПИ иск като неоснователна.

Поради всичко изложено съдът приема, че определението на Софийски градски съд следва да бъде отменено и молбата за допускане на обезпечение да се остави без уважение. Издадените в полза на КОНПИ обезпечителни заповеди следва да се обезсилят.

По тези съображения Софийският апелативен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ определение № 27 от 04.03.2020 г., постановено по гр.д.№ С-28 по описа за 2020 г. на Софийски градски съд, и **ПОСТАНОВЯВА**:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ молбата на **Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество (КОНПИ)** за допускане на обезпечение на бъдещ иск с правно основание чл.153, ал.2 от ЗПКОНПИ срещу А. О. В. за отнемане в полза на държавата на имущество на стойност 468895 лева.

ОБЕЗСИЛВА издадените в полза на КОНПИ пет обезпечителни заповеди от 04.03.2020 г. по гр.д.№ С-28 по описа за 2020 г., Софийски градски съд

Определението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____